

PRAVNA SREDSTVA PROTIV KAZNENOG NALOGA

Darija Željko

Konferencija „Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku – prijedlozi za rekonstrukciju normativnog okvira“

Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet

Društvo sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu, 24. studenog 2023.

Ovu konferenciju je sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost projektom Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku (IP-2019-04-1275)

Sadržaj:

- Iskustva praktičara: Rezultati polustrukturiranih intervjua
- Istraživanje statistike i prakse Općinskog kaznenog državnog odvjetništva u Zagrebu
- U prilog raspravi *de lege ferenda*

Rezultati polustrukturiranih intervjuja: državni odvjetnici

- **Žalba protiv kaznenog naloga:** 17 nije; 2 jesu (imovinskopravni zahtjev; „dvostruki uvjet” - žalbe uvažene); 1 nije siguran/na (*neformalni poziv za ispravak presude; ‘kolege jesu’*)
- **Zahtjev za zaštitu zakonitosti:** 17 nije (*‘nikad čuo/la’*); 1 je; 2 nisu sigurni
- **Problematično:** neprecizna pouka o pravnom lijeku (čl. 541. st. 4. ZKP-a); nije propisana dužnost suda da prigovor dostavi tužitelju
- **Žrtva:** 18 zadovoljavajuć položaj; prethodna suglasnost žrtve; mogućnost žalbe

Suci:

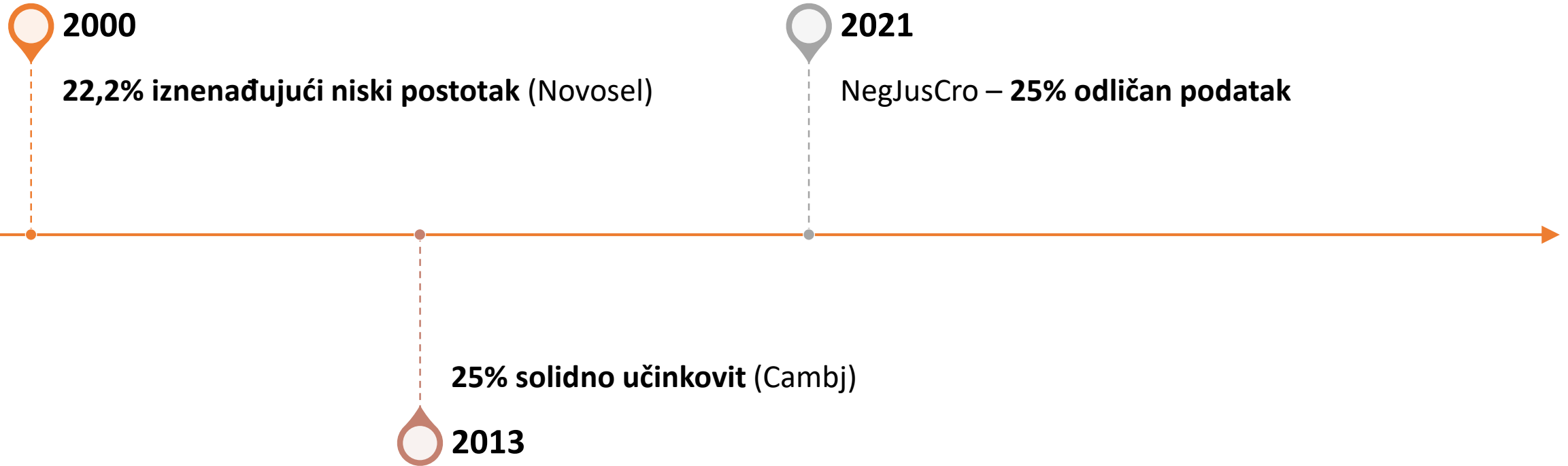
- procesna prava okrivljenika zajamčena na odgovarajući način - zbog mogućnosti podnošenja *prigovora* (+ čl. 175. st. 6. ZKP-a)
  - Odbijena žalba državnog odvjetnika jer u presudi kojom je izdan kazneni nalog nije oduzeta **imovinska korist**;
  - Odbijena žalba državnog odvjetnika jer u presudi kojom je izdan kazneni nalog **nisu dosuđeni troškovi kaznenog postupka**.

Branitelji: zašto prigovaraju?

- *questio facti*;
- ista ili niža kazna;
- oslobađajuća presuda (ekskulpatorni dokazi, čl. 542. st. 2. ZKP-a);
- kaznena evidencija.

Švicarska (Gilliéron, 2019; Enescu, 2020): stupanj obrazovanja, (ne)poznavanje prava i mogućnost angažiranja branitelja, posljedice javnog suđenja

Prijašnja statistička istraživanja prigovora protiv kaznenih naloga:

Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu:

Godina	Broj kaznenih naloga	Broj prigovora	Postotak prigovora (%)
2020	1150	305	25
2021	969	179	18
2022	869	252	29

ODO Zlatar, 2018.: 67% optužnica čine kazneni nalozi, prigovor u 23 %

Iz kojih se razloga državni odvjetnici (rijetko) žale na presude kojima je izdan kazneni nalog?

1. neodlučivanje o imovinskopravnom zahtjevu (K-107/2023.) pravne osobe ili oštećenica (K-379/2022.)
2. izrečena teža sankcija + oslobođenje troškova kaznenog postupka (K-1543/2021.)
3. neizricanje tzv. dvostrukog uvjeta

Neodlučivanje o imovinskopravnom zahtjevu ili neprihvatanje naknade troškova kaznenog postupka sukladno zahtjevu tužitelja predstavlja **apsolutno bitnu povredu postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 7. ZKP-a** jer prvostupanjski sud nije riješio predmet optužbe (ŽS u Zagrebu Kž-452/13, Kž-961/14).

Time što je prvostupanjski sud... djelomično dosudio troškove kaznenog postupka, to je ovakvim postupkom od strane prvostupanjskog suda prekoračena njegova ovlast. **Naime, sud je propustio postupiti po kogentnim normama koje se odnose na mogućnost donošenja ovakve presude bez glavne rasprave, a što je moguće samo ako se u cijelosti prihvaćaju svi prijedlozi, a što znači da je valjalo dosuditi i trošak postupka u cijelosti.** Ukoliko sud smatra da trošak postupka nije trebalo dosuditi, odnosno da nema osnova za nalaganje okrivljeniku da plati troškove kaznenog postupka (ovdje konkretno dosudio je manji iznos), tada je trebao zakazati raspravu i u raspravi odlučiti o osnovanosti plaćanja zatraženih troškova kaznenog postupka. Zbog navedenog valjalo je pobijanu presudu, prihvaćajući žalbu državnog odvjetnika, i postupajući po službenoj dužnosti ukinuti i predmet vratiti sudu na ponovno odlučivanje. (Kž-928/16)

U prilog raspravi *de lege ferenda*

Jednak rok – produljenje roka za podnošenje prigovora:

- ESLJP: *Hennings protiv Njemačke* (1992, §26)
- 10 dana Švicarska (čl. 354. CrimCP-a); 14 dana Njemačka (čl. 410. StPO); 15 dana Italija i Slovenija (+usmeno na zapisnik; čl. 445.č. st. 2. ZKP-a); Austrija 4 tjedana; 30-45 dana Francuska (čl. 495. st. 3. CPP)

Uvođenje jedinstvenog pravnog sredstva:

Francuska : **prigovor obje stranke (državni odvjetnik prije dostave naloga okrivljeniku)**; Slovenija, Njemačka: ne poznaju žalbu na presudu kojom je izdan kazneni nalog

Nova apsolutno bitna povreda kaznenog postupka? (Bonačić, 2015; Carić, 2017)

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI!

PRAVNA SREDSTVA PROTIV KAZNENOG NALOGA

Darija Željko

Konferencija „Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku – prijedlozi za rekonstrukciju normativnog okvira“

Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet

Društvo sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu, 24. studenog 2023.

Ovu konferenciju je sufinancirala Hrvatska zaklada za znanost projektom Sustavni pristup modelima konsenzualne pravde u hrvatskom kaznenom postupku (IP-2019-04-1275)